

Timo P. Niemisen

Pormestariohjelma 2009-2012

Yhdessä tamperelaisten parhaaksi

"Tampereen kaupunki pitää kaupunkilaisten palveluista huolen myös vaikeina aikoina. Se edellyttää hyvää yhteistyötä ja talouden vakauden turvaamista. Kaupungin kehittäminen ei saa pysähtyä, sillä vain uudistamalla kykenemme vastaamaan tuleviin haasteisiin"

Tampereen pormestari

Kestävä kasvu

Tampereen seudun vetovoimainen kasvu perustuu toimivaan elinkeinoelämään ja myös vaatii sitä. Kaupunkiseutu varautuu jopa 90 000 asukkaan kasvuun vuoteen 2030 mennessä.

Kasvu otetaan vastaan taloudellisesti, ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävällä tavalla. Kasvu mahdollistaa suuriakin kehittämishankkeita, mutta se edellyttää yhdyskuntarakenteen tiivistämistä koko kaupunkiseudulla, asumisen, palveluiden ja liikkumistarpeiden parempaa yhteensovittamista sekä pitkäjänteistä ja tarkkaa taloudenpitoa.

Ilmastonmuutoksen hillitseminen on valtuustokauden tärkein ympäristötavoite. Tampere pyrkii ilmastonsuojelun edelläkävijöihin. Ilmastonmuutosta ehkäisemään kootaan yhteen yritykset, järjestöt, yliopistot ja muut alueen toimijat.

Laadukkaat palvelut

Jokaiselle tamperelaiselle turvataan ihmisarvoisen elämän edellytykset. Palveluja kehitetään asiakastarpeen mukaisesti tamperelaisia ja kaikkia palvelujen käyttäjiä kuunnellen. Valinnanvapautta lisätään, palvelut tuotetaan monimuotoisemmin ja ne järjestetään kustannustehokkaammin. Asiakkaan kannalta oleellista ei ole palvelun tuottamistapa, vaan lopputulos. Jokapäiväisten peruspalvelujen on oltava lähellä kuntalaisia.

Jokaiselle tamperelaiselle turvataan ihmisarvoisen elämän edellytykset.

Tilaja-tuottajamallia kehitetään niin, että asiakasnäkökulma otetaan kaikessa toiminnassa ja kilpailutuksissa huomioon. Hallinnosta tehdään joustavampi ja kilpailutusosaamista vahvistetaan. Tilattavat palvelukokonaisuudet uudistetaan asiakaslähtöisiksi vuoden 2010 palvelusopimuksiin.

Kaupunkiseutu varautuu jopa 90 000 asukkaan kasvuun vuoteen 2030 mennessä.

Monituottajamallia vahvistetaan niin, että kaupungin oman tuotannon rinnalla on entistä enemmän järjestöjen ja yritysten tuottamia palveluja. Palvelut tuotetaan kussakin tilanteessa tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunnat täsmensivät, mitä palveluita ja millä aikataululla avataan kilpailulle. Yhteistyössä kaupungin, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa kehitetään uusia tapoja tuottaa palveluita, varmistetaan osaava henkilöstö oikeisiin tehtäviin ja turvataan palveluiden saatavuus kohtuullisilla kustannuksilla. Organisaatioita uudistetaan palvelukysynnän mukaan.

Hankintaprosessi tehdään nykyistä joustavammaksi ja hankintoja kilpailutettaessa sisällytetään kriteereihin reilun kaupan periaatteet ja ympäristöystävällisyys. Monituottajamallin eteneminen pyritään toteuttamaan niin, että myös pienillä yrityksillä ja järjestöillä on mahdollisuus aidosti olla mukana tarjoamassa palvelujaan.

Tuottavuuden lisäämiseksi palvelujen tuottajia kannustetaan omiin innovaatioihin, jaetaan vastuuta, vahvistetaan moniammatillista työtapaa ja kumppanuutta eri toimijoiden välillä ja lisätään taloudellisia kannustimia. Kustannustehokkuuteen pyritään palvelujen läheisyysperiaatteet huomioon ottaen.

Arvokas vanhuus Ikäihmisten palvelut

Jokaisella pitää olla oikeus vanhentua omalla tavallaan ja apua tarvitsevan on voitava valita, mistä avun hankkii. Vanhustenhuollossa lisätään ennaltaehkäiseviä ja kuntouttavia toimia sekä huolehditaan esteettömyyden toteutumisesta. Tampere tarjoaa vanhuksille terveystarkastukset vuosittain. Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut

on saatava riittävän nopeasti. Hoitoketjuja kehitetään ja muistisairauksien hoitoketju turvataan.

Ikäihmisten palveluissa painopiste on kotihoidon ja palvelukotiasumisen kehittämisessä. Kotiin annettavia palveluja lisätään asiakaslähtöisesti. Kotona asumista tuetaan ottamalla käyttöön laaja-alainen palveluseteli ikäihmisten kotipalveluihin mahdollisimman pian. Kaikkia kotipalveluja välitetään samasta osoitteesta ja ns. Kotitori toteutetaan. Kotiutustiimin toiminta vakinaistetaan. Sairaalahoidosta kotiutettaville tarvittavia lyhytaikaisia jatkohoitopaikkoja ostetaan myös yksityisiltä palvelun tuotajilta.

Omaishoitajien asemaa parannetaan mm. kehittämällä kotiin annettavaa lomituspua.

Ikäihmisille, jotka eivät enää voi asua kotona, tarjotaan riittävästi laadukkaita hoitopaikkoja. Tavoitteena on, että asukkaan ei tarvitse aina muuttaa, kun avun tarve lisääntyy. Koukkuniemessä kehitetään kodinomaisia asuin- ja hoitoyksiköitä. Vanha miljöö säilytetään ja kunnostetaan vastaamaan asukkaiden ja hoidon tarpeita. Vanhainkotipaikkoja lisätään painottaen pieniä kodinomaisia asuinyhteisöjä eri kaupunginosiin palvelujen lähelle.

Jokaisella pitää olla oikeus vanhentua omalla tavallaan ja apua tarvitsevan on voitava valita, mistä avun hankkii.

Ikäihmisten palveluiden valtakunnalliset laatusuosituksot pyritään toteuttamaan valtuustokauden loppuun mennessä, samoin ns. Vaari-työryhmän esitykset.

Turvallinen kasvuympäristö

Lasten ja nuorten palvelut

Päiväkoti- ja kouluverkostot suunnitellaan vastuullisesti ja tasapuolisesti. Lähi-palveluperiaatteen mukainen tavoite on, että päivähoitopaikan saa haluttaessa omalta asuinalueelta ja pienten lasten koulu on myös mahdollisimman lähellä kotia.

Lasten kotihoidon Tampere-lisän avulla tuetaan lastenhoidon valinnanvapautta ja vanhempien mahdollisuuksia hoitaa pienimpiä lapsia kotona. Mallia ja tuen tasoa tarkistetaan saatujen kokemusten myötä.

Päiväkoti- ja kouluverkostot suunnitellaan vastuullisesti ja tasapuolisesti.

Päivähoitopalveluita järjestetään riittävästi ja tarjonnassa lisätään monimuotoisuutta sekä joustavuutta. Myös kevyempiä vaihtoehtoja lisätään, kuten kerhoja ja perhekahviloita. Länsipuolelle Tampereetta pyritään saamaan vaihtoehtoiseen pedagogiikkaan perustuva päiväkoti.

Ennaltaehkäisevää työtä nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi lisätään.

Perusopetus pidetään korkeatasoisena ja opetusryhmit riittävän pieninä. Koulutilojen monikäyttöisyyttä lisätään. Toteutetaan kansainvälinen koulu Tampereelle. Yhteistyötä naapurikuntien kanssa lisätään niin päivähoitossa kuin perusopetuksessa.

Varahenkilöjärjestelmää kehitetään niin, että päivähoitossa ja osin myös perusopetuksessa on jatkossa vakituiset varahenkilöt.

Kaikille tamperelaisille peruskoulun päättäneille nuorille mahdollistetaan jat-

kokoulutuspaikka. Koululaisille ja toisen asteen opiskelijoille tarjotaan riittävästi opinto-ohjausta. Koululaisten oppilashuoltopalveluita kehitetään valtakunnallisten suositusten mukaisesti. Vakituisten koulunkäyntiavustajien määrää lisätään. Erityisopetuksen ja lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden laadun ja määrän tulee vastata kasvavia tarpeita.

Ennaltaehkäisevää työtä nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi lisätään. Ennaltaehkäisevään lastensuojeluun panostetaan ja lastensuojelulain toteutuminen varmistetaan. Koulukiusaamisen lopettamiseksi toimitaan aktiivisemmin. Kodin ja koulun yhteistyötä monipuolistetaan. Harrastava iltapäivä -toiminta laajennetaan koko kaupunkiin. Pienituloisten lapsiperheiden arjen helpottamiseksi järjestetään etsivää työtä ja tarpeenmukaista apua. Lasten ja nuorten liikuntaharrastuksia tuetaan monipuolisesti. Koulupihuja ja lähiliikuntapaikkoja kunnostetaan toimiviksi ja viihtyisiksi.

Ihmisiä kannustetaan ottamaan itse vastuuta ja auttamaan toisiaan.

Keskustaan avataan nuorisokahvila ostopalveluna ja keskustan monitoimitalo toteutetaan harrastustoiminnan käyttöön.

Päätöksiä tehtäessä tulee kuulla lapsia ja nuoria heitä koskeissa asioissa ja huomioida päätösten lapsiin ja nuoriin kohdistuva vaikutus.

Terveyttä kaikille

Terveyden ja toimintakyvyn ylläpitämisen palvelut

Varhainen puuttuminen ja hyvä perusterveydenhoito ovat terveyden edistämisen kulmakivet. Terveellisten elintapojen edistäminen vauvasta vaariin ja murkusta mummuun ehkäisee sairauksia sekä lisää jokapäiväistä hyvinvointia. Elämänhallintaa vahvistetaan kehittämällä aikuissosiaalityötä ja laajentamalla hyvin-

Palveluita on saatava vaivattomasti ja ne on mahdollisimman usein saatava samalta luukulta.

vointineuvolatoiminta koko kaupungin alueelle valtuustokauden aikana. Yhteistyötä seurakuntien kanssa kehitetään syrjäytyneiden ja päihdeongelmaisten auttamiseksi.

Asunnottomuutta poistetaan tuottamalla palveluita uusilla tavoilla erityisryhmille, joiden on vaikea löytää pysyvä asunto. Palveluita on saatava vaivattomasti ja ne on mahdollisimman usein saatava samalta luukulta.

Ihmisiä kannustetaan ottamaan itse vastuuta ja auttamaan toisiaan. Yhteisöllisyyttä, vapaaehtoisuutta ja vertaistukea edistetään esimerkiksi tukemalla asuinalueilla asukastoimintaa ja yhteisiä koontumistiloja.

Perusterveydenhoidon palvelut tulee saada läheltä. Omalääkäripalvelut tuotetaan pääosin kaupungin omana toimintana, mutta myös ostopalveluja voidaan käyttää palvelujen turvaamiseksi. Sosiaali- ja terveyspalveluissa hyödynnetään yksityisiä vaihtoehtoja julkisten palvelujen rinnalla. Päätökset oman erikoissairaanhoidon toimintamallista tehdään vuoden 2009 loppuun mennessä.

Hoitoketjut on saatava nopeasti kuntoon.

Hoitoon pääsy hoitotakuun edellyttämässä ajassa tulee turvata. Hammashoidon jonot puretaan tarvittaessa esimerkiksi palveluseleillä. Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen jonot puretaan kiireellisesti.

Hoitoketjut on saatava nopeasti kuntoon. Työnjakoa eri toimijoiden kesken selkeytetään ja estetään päällekkäisten kustannusten syntyminen.

Vammaispalveluja kehitetään aktiivisesti ja varaudutaan kehitysvammaisten asumispalvelujen lisäämiseen vuosittain. Vammaisten henkilökohtaisten avustajien määrää lisätään ja kuljetuspalveluita kehitetään asiakaslähtöisesti.

Edistetään sosiaalisen yritystoiminnan yleistymistä sekä haetaan uusia keinoja vaikeammin työllistyvien työllistämiseksi sekä kuntouttavaa työtä tarvitseville.

Koulutuksesta voimaa

Osaamisen ja elinkeinojen edistämisen palvelut

Yhdessä yliopistojen, ammattikorkeakoulun, muun ammatillisen koulutuksen sekä elinkeinoelämän ja kaupungin kesken etsitään strategisia alueita, joissa voimme tavoitella kansainvälistä huippua sekä uusia liiketoiminnan mahdollisuuksia.

Tampereen seutu tarvitsee kansainvälistä kärkeä olevat yliopistot. Tampere-laista tutkimusympäristöä tulee vahvistaa, jotta kaupunkiin saataisiin houkuttua kansainvälisiä huipposaaajia. Hallinnolliset rajat eivät saa olla esteenä tutkimus- ja koulutusyhteistyölle. Kaupungin rahoitus tulee suunnata strategisesti tärkeisiin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin jotka tukevat kaupunkiseudun ja alueen elinkeinoelämän tavoitteita.

Erityisen tärkeää on ulkomaisten tutkintotavoitteisten opiskelijoiden rekrytointi.

Tulevina vuosina osaavista tekijöistä tulee olemaan pulaa useilla aloilla, kuten palveluammateissa, hoitotyössä sekä useilla teknisillä aloilla. Jotta Tampereelle saadaan osaavaa työvoimaa, ammatillisen koulutuksen houkuttelevuutta parannetaan kehittämällä uudentyypisiä koulutusohjelmia kiinteässä yhteistyössä yri-

Tampereen seutu tarvitsee kansainvälistä kärkeä olevat yliopistot.

tysten kanssa. Oppilashuoltoa ja erityisopetusta kehitetään toisen asteen koulutuksen ja aikuiskoulutuksen keskeyttämisten vähentämiseksi. Oppisopimuskoulutusta laajennetaan ja kehitetään.

Opiskelun jälkeen työelämään sijoittumista Tampereen seudulle edistetään yhdessä yritysten kanssa.

Työperäisen maahanmuuton merkitys osaavan työvoiman saamiseksi tulee kasvamaan. Sen hallitsemiseksi tarvitaan koulutusta, erityispalveluja ja asuntoja. Tampereetta markkinoidaan ulkomailla mielenkiintoisena koulutus-, tutkimus- ja työskentelykaupunkina.

Yrittäjyyden markkinointi uramahdollisuutena ja yrittäjyystaitojen opettaminen on tärkeää sekä ammatillisessa että korkea-asteen opetuksessa.

Tarvitaan yrityksille suotuisa toimintaympäristö ja yritysilmasto.

Korkeakoulujen ja toisen asteen oppilaitosten kansainvälisyttä ja yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa lisätään yhdessä alueen toimijoiden kanssa.

Dynaaminen elinkeinoelämä

Osaamisen ja elinkeinojen edistämisen palvelut

Aktiivisella yrittäjyys- ja elinkeinopoliitikalla luodaan edellytyksiä paremmalle työllisyyskehitykselle ja pyritään siihen, että Tampereen työttömyystaso laskisi Pirkanmaan keskiarvon alapuolelle.

Tampereen seudun on edelleen kehitettävä vahvuksiaan, kuten kattavaa yksityisten ja julkisten palvelujen tarjontaa, vahvaa tutkimusosaamista, houkuttelevaa koulutus- ja kulttuuritarjontaa, hyvää saavutettavuutta sekä avointa ilmiä ja hyvää yhteistyökykyä eri toimijoiden kesken. Tarvitaan yrityksille suotuisa toimintaympäristö ja yritysilmasto.

Kaavoitus-, asumis- ja liikeneratkaisujen on tuettava elinkeinopolitiikkaa. Erilaisia tontteja ja työpaikka-alueita tarvitaan yritysten tarpeisiin.

Tampereen seutu tarvitsee vaikuttavia uusia avauksia, joilla varmistetaan seudun menestys ja kilpailukyky suhteessa Itämeren alueen muihin kehittyviin kaupunkiseutuihin. Helsingin, Pietarin ja Tallinnan seudut nähdään kumppaneina eikä vain kilpailijoina.

Kehittämishohjelmiin perustuu elinkeinopolitiikkaa jatketaan etsimällä uusia ohjelma-aloja yhteistyössä yliopistojen ja yritysten kanssa. Tulevaisuuden uusia liiketoiminta-aloja voivat olla esimerkiksi ympäristö- ja energiateknologia, innovatiiviset hyvinvointipalvelut sekä matkailu- ja elämyspalvelut. Myös perinteisten teollisuusalojen, kuten koneenrakennuksen, uusiutumiskyky on varmistettava olemalla mukana olemassa olevissa ja uusissa kansallisissa kehittämissuunnitelmissa.

Uusia liiketoiminta-aloja voivat olla esimerkiksi ympäristö- ja energiateknologia, innovatiiviset hyvinvointipalvelut sekä matkailu- ja elämyspalvelut.

Ei vain leivästä

Sivistys- ja elämänlaatu palvelut

Elävä ja monimuotoinen kulttuuri on yksi menestyvän kaupungin tunnusmerkeistä ja Tampereen tärkeä vetovoimatekijä. Lisäksi se edistää monin tavoin hyvinvointia ja terveyttä ja on myös osa kasvavaa "luovaa taloutta".

Haetaan toimintamalli, jossa kaupunkialueen vapaita tiloja saadaan kulttuurin ja nuorison käyttöön yhteistyössä kiinteistön omistajien, kaupungin ja kulttuuriorganisaatioiden kesken. Kaupunki hakee kumppanin, joka etsii tiloja mm. bändeille toimien välivuokraajana.

Tampere on tärkeä suurten kulttuuri- ja urheilutapahtumien näyttämö. Tehdään tästä entistäkin merkittävämpi vetovoimatekijä Tampereelle selvittämällä mahdollisuudet perustaa tapahtumaorganisaatio, joka hankkii suur tapahtumia, markkinoi Tamperetta valtakunnallisesti ja kansainvälisesti ja tukee tapahtumajärjestelyjä.

Hämeen museo ja mahdollisuuksien mukaan myös luonnontieteellinen museo avataan valtuustokauden aikana.

Kulttuurin tukemisessa painopistettä siirretään luoviin tuotantoihin ja uuden kaupunkikulttuurin muotoihin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluita suunniteltaessa otetaan huomioon kaikki ikäryhmät. Selvitetään ikäihmisten kulttuurisetelin käyttöönotto. Kaupungin merkittävässä rakennushankkeissa 1 % rakennusbudjetista osoitetaan taidehankintoihin.

Elävä ja monimuotoinen kulttuuri on yksi menestyvän kaupungin tunnusmerkeistä.

Kirjastojen palvelutasosta ja kirjastoverkon kattavuudesta pidetään huolta. Kaupunginkirjaston lukusali siirretään Metsoon ja siitä tehdään mediakirjasto, joka on auki kaikkina viikonpäivinä.

Koulujen käyttöä iltaisin ja viikonloppuisin nuoriso- ja harrastustiloina helpotetaan järjestämällä kouluille valvoja. Vakiinnutetaan entisten kansakoulujen käyttö asukas-yhteisöjen harrastustilana siellä missä se on toiminnallisesti perusteltua.

Lasten ja nuorten monipuolisia liikunta- ja harrastusmahdollisuuksia parannetaan mm. muuttamalla kaupunginosien hiekkakenttiä nurmi- ja

Kirjastojen palvelutasosta ja kirjastoverkon kattavuudesta pidetään huolta.

tekonurmikentiksi sekä tehdään uusi tekojäräta.

Keskusta elinvoimaiseksi

Kaupunkiympäristön kehittämisen palvelut

Kaupunkikeskustan elinvoimaisuus turvataan ja taataan Tammerkosken kansallismaiseman korkealaatuisuus sekä vetovoimaisuus. Lähivuosina myös Hämeenkatu, rautatieaseman tienoo ja Hämeenpuisto kohennetaan niiden arvon mukaisiksi.

Keskustaan tulee päästä kaikilla liikennemuodoilla sujuvasti. Läpiajo tulee kuitenkin ohjata kehävylille. P-Hämpin valmistuttua Hämeenkadun joukko- ja kevytliikennepainotteisuutta lisätään. Keskustorin ns. Molinin tontin suunnittelu aloitetaan ideakilpailun avulla ja Tuomio-kirkonkadun kävelykatua jatketaan.

Keskustan elinvoimaa vahvistetaan täydennysrakentamalla kaupunkikuvaan sopivasti ja kehittämällä maanalaista pysäköintiä sekä huoltoliikennettä. Kauppa-kortteleita yhdistetään sisäkävelykaduilla ja kiinteistöjä kannustetaan kattamaan sisäpihoja. Kaupunki ottaa aktiivisen otteen suunnitteluun ja kannustaa kiinteistönomistajia kehittämistyöhön. Raken-nushankkeet perustuvat kokonaisvaltai-seen näkemykseen keskustan kehittämi-sestä. Kaupunki tekee keskusta-alueelle maanalaisten tilojen käyttösuunnitelman. Keskustan kehittämistyöryhmän ehdo-tuksia toteutetaan yhteistyössä kaupungin, yrittäjien ja alueen kiinteistönomistajien kanssa.

**Tamperetta
markkinoidaan
ulkomailla
mielenkiintoi-
sena koulutus-,
tutkimus- ja
työskentely-
kaupunkina.**

Otetaan käyttöön keskustassa ns. kaupunkipyörät, jotka toimivat pantilla ja tarjoavat matkailijoille ja muillekin mahdollisuuden pyöräillä kaupungissa.

Keskustan siisteyttä ja turvallisuutta

parannetaan määrätietoisesti Nykyisiä keskustorin telttoja kestävämpi ratkaisu on löydettävä. Moniammatillista yhteistyötä turvallisuuden edistämiseksi lisätään. Tehdään ja toimeenpannaan kokonaisvaltainen turvallisuus-suunnitelma.

Laadukkaalla ulkovalaistuksella pystytään kehittämään kaupungin vetovoimaisuutta. Tammerkosken valaistus uudistetaan nykytekniikkaa hyväksikäyttäen jolloin voimalaitoksen vesiputousta voidaan korostaa erikoisvalaistuksella.

Satamien toiminnallisuutta ja viihtyisyyttä lisätään.

Asuinalueet viihtyisiksi

Kaupunkiympäristön kehittämisen palvelut

Koulujen ja päiväkotien viihtyisyydestä huolehditaan. Vanhoja asuinalueita kohennetaan mm. talojen peruseräparannus- ja energiansäästöremonteilla. Lähiöiden keskustojen uudistamista jatketaan mm. täydennysrakentamalla niihin asuntoja ja liiketiljoja. Esteetömyyttä edistetään peruskorjausten yhteydessä ja kaupunki tekee päätökset hissiavustuksen nostamisesta v. 2009.

Kaupunki kannustaa eri tavoin kaupunkilaisia arjen hyötyliikuntaan. Sitä edistää esimerkiksi kevyenliikenteen väylien laajempi talvihoito. Myös puistojen ja kenttien sekä kuntopolkujen valaistuksen parantamisella kannustetaan kaupunkilaisia liikkumaan. Viheralueiden kehittämisessä panostetaan keskustan puistojen saneerukseen ja alueellisiin toimintapuistoihin, joihin voidaan sijoittaa myös liikuntapaikkoja.

Luonnon monimuotoisuutta vaalitaan ja arvokkaimmat kohteet suojel-

**Keskus-
taan tulee
päästä
kaikilla
liikenne-
muodoilla
sujuvasti.**

**Luonnon mo-
nimuotoisuut-
ta vaalitaan ja
arvokkaim-
mat kohteet
suojellaan
kaavoissa.**

laan kaavoissa. Rannat jätetään pääosin yhteisiksi virkistysalueiksi. Pispalan uudessa asemakaavassa suojellaan vanha rakennuskanta ja uudisrakentaminen sopeutetaan vanhaan miljööseen. lidesjärven rantaan perustetaan ulkoilu- ja liikuntapuisto. Selvitetään kansallisen kaupunkipuiston perustamisen mahdollisuudet.

Valtuustokauden aikana laaditaan ja hyväksytään puuttuvat jäte- ja vesihuoltosuunnitelmat Tampereen taajamissa sekä toteutetaan taajamien liittäminen kunnallisten vesihuoltojärjestelmien piiriin. Maatuvien jätteen kierrätystä lisätään omakotitaloalueilla.

Monimuotoisempaa asumista

Kaupunkiympäristön kehittämisen palvelut

Tampereen kaupunki ottaa aikaisempaa suuremman roolin seudun asukasmäärän kasvusta. Kaupungin tulee olla tiiviimpi keskeltä ja väljempi reunoilta. Keskustan tuntumaan rakennetaan rohkeammin ja korkeammin. Palvelut sijoitetaan niin, että liikennetarve minimoidaan. Kaavoitusta tulee nopeuttaa ja pientaloasumiseen sopivia tontteja kaavoitetaan enemmän. Valtuustokauden aikana kehitetään kaavoitusta ja rakentamisen ohjausta siten, että vuonna 2012 yritystoiminnan ja asumisen tonttitarjonnan määrä ja laatu vastaisivat kysyntää.

Kaupungin tulee olla tiiviimpi keskeltä ja väljempi reunoilta.

Kantakaupungin täydennysrakentamista jatketaan ja etsitään uusia asunto-rakentamisen kohteita kaupunkirakenteen sisältä, kuitenkin viheralueet säilyttäen ja kaupunkikuvaa kunnioittaen. Selvitetään mahdollisuudet kaavoittaa raideliikenteen varrelle uusia asunto- ja työpaikka-alueita. Selvitetään Nekalan varastoalueen muuttaminen asuntoalueeksi.

Rakentamisen laatua kohotetaan toteuttamalla Arkkitehtuuriohjelman tavoit-

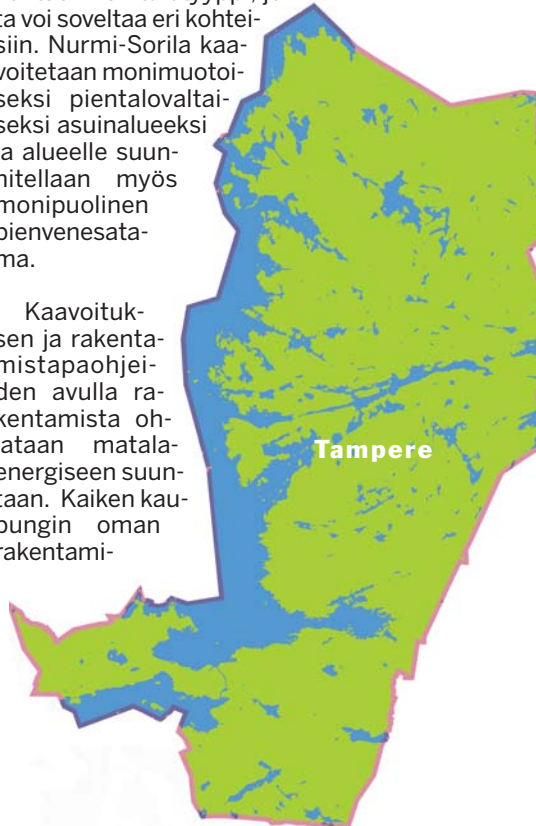
teita. Ranta-Tampellan asuin-alueesta järjestetään arkkitehtitkilpailu Ympäristötaide otetaan osaksi kaikkien asuntoalueiden suunnittelua.

Lisätään vuokra-asuntotonttien tarjontaa, jotta kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja tuotettaisiin lisää. Kaupungin omistuksessa olevia vuokratilayhtiöitä ei myydä. Asumiseen on tarjottava enemmän vaihtoehtoja varsinkin lapsiperheille ja yhden hengen talouksille. Vaihtoehtoja on oltava sekä talotyypeissä että omistusmuodoissa.

Järjestetään arkkitehtitkilpailu Tampereelle sopivista kaupunkimaisista omakoti- ja pientaloista. Tavoitteena on löytää tulevaisuuden tamperelainen pientaloasumisen malli, joka joustaa elämäntilanteiden mukaan, on energiaa säästävä, laadukas, kestävä ja kustannuksiltaan kohtuullinen talotyyppi, jota voi soveltaa eri kohteisiin. Nurmi-Sorila kaavoitetaan monimuotoiseksi pientalovaltaiseksi asuinalueeksi ja alueelle suunnitellaan myös monipuolinen pienvenesatama.

Kaavoituksen ja rakentamistapaohjeiden avulla rakentamista ohjataan matalaenergiseen suuntaan. Kaiken kaupungin oman rakentami-

Rannat jätetään pääosin yhteisiksi virkistysalueiksi.

sen tulee perustua tulossa oleviin matalaenergiarakentamisen normeihin. Alan tutkimus- ja kehitystyötä vauhditetaan. Vuorekseen ja Nurmi-Sorilaan suunnitelmaan matalaenergisistä asuinalueita myös sitäkin vähemmän energiaa kuluttavia passiivitaloja. Kaupunki tukee energiansäästöremontteja ja uusiutuviin energiamuotoihin siirtymistä pientaloalueilla.

Liikenne sujuvaksi

Kaupunkiympäristön kehittämisen palvelut

Kaikkia liikennemuotoja kehitetään niin, että ne toimivat tehokkaasti, turvallisesti ja aiheuttavat mahdollisimman vähän ympäristöhaittoja. Tavoitteena on nostaa joukkoliikenteen osuutta matkustajamääristä.

Kaupungissa tulee olla yhtenäiset pyöräilyreitit ja ympärivuotisen pyöräilyn tulee olla mahdollista.

Rantaväylän tunnelin toteutusta valmistellaan kaupunginvaltuuston päättämien linjausten mukaisesti. Tunnelin rakentaminen tulisi aloittaa kuluvan eduskuntakauden aikana, jotta valtion lupama 33 prosentin rahoitusosuus voidaan hyödyntää. Työ aloitetaan Paasikiventien joukkoliikennekaistojen rakentamisella. Teiskontien risteysalue keskussairaalan kohdalla uudistetaan tehtyjen suunnitelmien mukaisesti. Samanaikaisesti tunnelin suunnittelun kanssa valmistellaan Ranta-Tampellan asemakaavaa.

Maanalaista pysäköintiä on lisättävä edelleen, jotta keskustan elinvoimainen kehittäminen jatkuu. P-Hämpin jälkeen laajennetaan P-Frenckelliä.

Kevyen liikenteen reiteistä tehdään turvallisempia ja kattavampia. Kaupungissa tulee olla yhtenäiset pyöräilyreitit ja ympärivuotisen pyöräilyn tulee olla mahdollista. Toteutetaan keskustan kevyen liikenteen suunnitelmassa esitetyt tavoitteet. Hämeenkadulle toteutetaan pyörätiet.

Bussi-liikenteen palvelutasoa nostetaan.

Lautakunta teettää tästä tarkemmat suunnitelmat.

Joukkoliikenteen palvelutasoa nostetaan lisäämällä bussi-**Raitiotien suunnittelu käynnistetään.** vuoroja ja nopeuttamalla bussin kulkua joukkoliikennekaistojen ja valoetuuksien avulla. Lippujen hinnat pidetään kohtuullisina. Tariffirakennetta kehitetään siten, että matkustaminen on nykyistä edullisempaa ruuhka-aikojen ulkopuolella. Linja-autoja uusittaessa otetaan käyttöön vähäpäästöistä kalustoa, esimerkiksi kaasubusseja ja tekniikan kehityksessä myös hybridibusseja.

TASE 2025 –ohjelman yhteydessä tehdään päätös raideliikenteen kehittämistä osaksi joukkoliikennejärjestelmää. Tehdään suunnitelmat, jotka mahdollistavat valtion lupaaman 65 miljoonan euron tuen hyödyntämisen lähijunaliikenteen aloittamiseksi. Tavoitteeksi otetaan, että lähijunaliikenne Tampereen seudulla käynnistyisi alkavalla valtuustokaudella siinä laajuudessa kuin se onnistuu nykyisillä raiteilla. VR:n kanssa neuvotellaan sopimus lipputuotteesta, joka kelpaa sekä lähijunaliikenteessä että linja-autojen seutuliikenteessä.

Tehdään periaatepäätös raitiotieverkon toteuttamisesta Tampereelle. Raitiotien suunnittelu käynnistetään tällä valtuustokaudella tavoitteena saada ensimmäinen linja välille Hervanta-Keskusta-Lielähti valmiiksi vuoteen 2020 mennessä.

Logistiikkakeskus, tavararatapihan siirto sen yhteyteen, oikorata ja lentokentän sekä valtatie 9:n kehittäminen ovat tärkeitä tulevaisuuden hankkeita, joiden valmistelua viedään eteenpäin.

Yhteistyötä Tampereen seudulla

**Kaupunki
tukee energian-
säätöremontte-
ja ja uusiutuviin
energiamuotoi-
hin siirtymistä
pientaloalueilla.**

Tampereen seudulla julkiset palvelut tulee saada läheltä riippumatta siitä, minä kunnan alueella ne sijaitsevat. Kuntarajat ylittäviä palveluja on aktiivisesti kehitettävä ja kustannukset jaettava sopimusten mukaan kuntien kesken.

Seudullisen maankäytön suunnittelun ja yhteisen asunto- ja elinkeinopolitiikan avulla kaupunkiseutua voidaan kehittää kokonaisvaltaisesti. Yhteistyötä kehitetään kuntien tasavertaisuuden pohjalta. Seudun kuntien kesken rakennetaan verkostoja, joissa kullakin on painopistealueensa. Tampereen tavoitteena on yhteinen seudullinen yleiskaava.

**Kuntarajat
ylittäviä
palveluja on
aktiivisesti
kehitettävä.**

Kansainvälinen Tampere

Kansainvälinen verkottuminen ja aktiivinen yhteistyö ovat välttämättömiä, jotta Tampere pystyy houkuttelemaan alueelle yrityksiä ja työvoimaa. Siksi Tampere kehittää aktiivisesti yhteistyösuhteita esimerkiksi Pietarin ja Kiinan suuntaan.

Tätä pitkäjänteistä yhteistyötä jatketaan yhteistyössä koko kaupunkiseudun ja elinkeinoelämän kanssa. Kaupungilla on tärkeä rooli mahdollistajana ja tukijana uusien suhteita luotaessa. Esimerkiksi suorat juna- ja lentoyhteydet Tampereelta Pietariin ovat lähivuosien tavoitteena.

Tampere on entistä monikulttuurisempi kaupunki. Kaupunkiin muuttavien ihmisten omaa kulttuuria kunnioitetaan ja kotouttavaa toimintaa lisätään.

Toimivat työyhteisöt

Kaupunki toimii esimerkillisenä työyhteisönä. Työtapoja uudistetaan niin, että Tampere on haluttu ja pidetty työnantaja. Työyhteisöille löydetään enemmän mahdollisuuksia ja kannustimia kehittää työn sisältöjä. Kannustavaa palkkausta laajennetaan edelleen ja työntekijöiden koulutus- ja itsensä kehittämismahdollisuuksia lisätään.

Työhyvinvoinnin edistämiseksi käynnistetään pilottihanke.

Osallistuva ja kylämäinen kaupunki

Kaupunkilaisten osallistumismahdollisuuksia heille läheisissä asioissa kehitetään monipuolisesti. Alueellisen vaikuttamisen foorumi eli Alvari laajennetaan koko kaupunkiin. Parannetaan eri ryhmien, kuten nuorten aikuisten, lapsiperheiden ja opiskelijoiden mahdollisuuksia osallistua kaupunkimme kehittämiseen. Paikallisten sosiaalisten verkostojen syntymiselle tarvitaan suotuisa ilmapiiri. Yhtenä käytännön toimenpiteenä kaupunki aktivoi kiertävien toripäivien järjestämistä eri kaupunginosiin.

Asukastilaisuuksien ja osallisryhmien lisäksi asukkaiden mielipiteitä selvitetään puolueettomilla tutkimuksilla. Niiden avulla kartoitetaan kaupunkilaisten mielipiteitä niin suuriin kuin pienempiin kysymyksiin. Myös osallistumismuotoja internetin kautta kehitetään entistä helpommiksi.

**Kansainvälinen
verkottuminen
ja aktiivinen
yhteistyö ovat
välttämättömiä.**

Tarkkaa taloudenpitoa ja hyvää hallintoa

Tampereen talous on ollut perinteisesti vahva ja siitä on pidettävä kiinni. Menojen kasvu pidetään kurissa. Maksut ja tak-

sat pyritään pitämään kaupungin keskitasolla tai sen alla. Hallinnon keskeiset tavoitteet ovat valmistelun ja päätösten selkeys, ennustettavuus, luotettavuus ja läpinäkyvyys.

Tampereella on tulevana vuosina edessä suuria investointitarpeita. Niistä selviäminen edellyttää uusia rahoitusmalleja ja kumppanuuksia valtion ja yksityisten toimijoiden kanssa. Valtion mukaan saaminen niin Rantaväylän tunnelin kuin raide liikenteen rahoitukseen on edellytys näiden hankkeiden toteuttamiselle. Raideliikenteen rahoittamisessa tärkeä keino on myös asunto- ja liikerakennusoikeuden kaavoittaminen seisakkeiden lähelle.

Monitoimihalli toteutetaan vain, jos se perustuu ulkopuoliseen toteuttajaan. Samassa yhteydessä arvioidaan paikka.

Menojen kasvu pidetään kurissa.

Kaupunki voi myös rahoittaa investointeja myymällä sellaista omaisuutta, joka ei ole strategisesti tärkeää. Esimerkiksi Sähkölaitos on strategisesti tärkeä ja siksi se pidetään kaupungin omistuksessa.

Kaupunki toimii esimerkillisenä työyhteisönä. Työtapoja uudistetaan niin, että Tampere on haluttu ja pidetty työnantaja.

Taloudellisen toimintaympäristön muutoksia seurataan tarkkaan ja kuntatalouden mahdolliseen heikkenemiseen reagoidaan ajoissa. Kaupunki pyrkii elvyttävään toimintaan mahdollisuuksiensa mukaan mm. aikaistamalla edessä olevia korjausinvestointeja. Myös vuokra-asuntorakentamista lisätään.

Samalla käyttömenojen kasvua hillitään. Jos kaupungin tulopohja heikkenee, ollaan valmiita tekemään tarpeellisia säästöjä ja myös verotuksen ja maksujen tasoa arvioidaan uudelleen.

Tämän ohjelman tavoitteita toteutetaan taloudellisen kehityksen sallimissa rajoissa.

Tamperelaisuuden arvot

**Ihmisläheisyys,
ihmisarvon kunnioittaminen.**

Vastuullisuus, huolenpito heikommista.

**Yhteisöllisyys,
perheen ja lähiyhteisöjen arvostus.**

Yritteliäisyys, valinnanvapaus.

Kestävä kehitys, ympäristön kunnioitus.

**Avoin ja
demokraattinen toimintatapa,
asukkaiden kuunteleminen.**